

LETOTO: II.

ŠTEVILKA: 1

PIONIRSKI GLASNIK
IZ ZPOD ČRNE POSTI

GLASILO PIONIRSKEGA ODREDA
"FRANCE BEVK"
OSNOVNA ŠOLA "S.KOS" PODERDO

29.NOVEMEER - ROJSTNI DAN NAŠE DOMOVINE

29.november je posebno važen datum v zgodovini naše domovine.Na ta dan 1943.leta so se v Jajcu ses-tali izvoljeni predstavniki vseh narodov Jugosla-vije na II.zasedanju AVNOJ-a.Tam so sklenili,da nova Jugoslavija ne bo kraljevina,ampak federa-tivna ljudska republika.Zato vsako leto praznuje-mo 29.november,rojstni dan naše domovine.Letos se tudi mi pripravljamo za proslavo.VIII.razred se uči zborne recitacije.Pevski zbor bo zapel nekaj pesmi.Pesem nas bo povedla nazaj v težke in slavne dni naše preteklosti.Spomnili se bomo tistih,ki jih ni več in mlali rod bo vnovič obljudil,da se bo s pridnostjo in učenjem oddolžil njihovemu spominu.

BREZSKRENI DNEVI

TOLMINSKA KOLONIJA V KOPRU

Letos je mnogo učencev našo šolo preživelce tri tedne počitnic v koloniji v Kopru. Da bi bili vsi seznanjeni, koliko denarja in dela je bilo vloženo v organizacijo kolonije, smo prosile upravitelja naše šole, tov. Berginca, da bi mi dal nekaj podatkov o njej. Iz naše šole se jo udeležilo kolonije 50 otrok. V prvi izmeni je bilo 18 otrok, 42 otrok pa v drugi. Vsak je plačal povprečno 3.300.-din. Celotna oskrba za enega učenca pa je bila 18.000.-din. Razliko so prispevala razna podjetja: sindikat železnic, zavod za socialno zavarevanje in skupščina občine Tolmin. Oskrba je bila zelo dobra. Hrana je bila izdatna in raznolika. Kopali smo se v kopališču "Partizan". Večkrat smo se odpeljuli z ladjo na izlet. Tudi vzgojitelje smo imeli dobile. Stanovali smo v dijaškem domu. Naj vam opišem naš počitniški dan: Zjutraj ob šesti uri nas je upravnik s piskom piščalko zbudil. Ob 7^h je bil zajtrk. Po zajtrku smo odšli na kopanje. Nato smo ob 13^h kosili. Po kosilu je bil na vrsti popoldanski počitek do 16^h. Od 16^h do 18^h smo se kopali. Ob 18^h je bila večerja. Po večerji smo se lahko do 20^h igrali pred domom. Nato smo se umili in odšli spati. Včasih smo odšli na sprahod v nesto celi Senodol. Tudi vremo je bilo ves čas našega lotovanja lepo. Kar prchitro so nam minili ti trije tedni. Domov smo se vrnili zagoreli in pripravljeni za napore novega šolskega leta.

Kes Majda, VIII. razred

ŠLA SEM SKOZI ZAKOJCO

Bilo je lepega poletnega popoldne. Hitela sem na vlak. Tatta me jo že čakal na vlaku, ki jo prišel z Jelenic. Namenila sva se v Zakojco. Na Grahoven sva izstopila. Sonce je močno pripokalo. Počasi sva hodila po strmi cesti, ki se je vila skozi gozd. Po dobri uri hoje se nana je odprl pogled na strm svet in pred nana je v popoldanskem soncu počivala vas Zakojca. Prišla sva do edcepja ceste. Napotila sva se po najhjem kelovozu. Pot nizu je utrudila, zato sva seila na travnik kraj Lajhne hiše, prekrite s pločevino. Vprušala sem očete, čigavni je.

Povedal mi je, da je to rojstna hiša znanega slovenskega pisatelja Franceta Bevka. Tedaj sem se spomnila, da je Zakojčen Bevkov rojstni kraj. Spomnila sem se tudi našega pionirskega odreja, ki nosi njegovo ime. Spomnila sem se tudi mnogih njegovih mladinskih spisov, ki sem jih včasih z veseljem brala. To so zlasti: Tonček, Tatič, Razbojnik Saladin itd. Čeprav živi Bevk že dolgo v Ljubljani, ni pozabil noše Enške grape in jo zelo rad opisuje v svojih delih. Ob pogledu na hišo sem se začela spraševati, kje neki je stala stara hruška, s katere je padel ded, ko je na vsak način hotel pobrati zadnje sadeža. No, še morskačkaj sem mislila, toda s tem sva morala naprej. Še enkrat sem se ozrla na prijazno Zakojčo in na Bevkovo hišo, nato pa sva odhitela v mrak.

Bizjak Lidija, IV. razred

MOJE POČITNICE

Jaz sem letos preživelata najlepše počitnice, kar se jih spominjam. Šla sem v kolonijo. Dober mesec pred koncem šole sem zvedela, da bom šla v kolonijo v Koper. Težko sem pričakovala dan, ko bomo odšli. Kmalu je prišel. Z veseljem sem ponagala pripravljati kovčka zase in za brata. Nato sem se poslivala od svojih domačih. Z vlakom smo se poljali do Mosta na Soči. Na postaji smo izstopili. Počakali smo avtobus. Z njim smo se peljali do Kopra. Med potjo sem si ogledovala neznane kraje. Prispeli smo v Koper. Z velikim zanimanjem sem opazovala morje, ki ga prej še nikoli nisem videla. Nekaj časa smo počakali pred lijaškim domom. Nato se nas peljali v sobe. V naši sobi smo bile štiri iz Podbrda in štiri iz Tolminca. Takoj smo se seznanale. Imeli smo se zelo lepo. Spati smo morali vsako popoldne po dve uri. Navadno smo se šli dopoldne kopati v kopališče "Partizan", popoldne pa v oddaljeno kopališče v Senodelo. Hrana je bila zelo dobra. Šli smo na izlet z ladjo v Ankaran. Prvič sem se vozila z njo. Bilo je prekrasno. Ankaran ima zelo lepo kopališče. Nekaj časa smo se kopali, nato smo se odpeljali nazaj v Koper. Vse tri nedelje, razen ene, smo šli v kino. Bilo je lepo, a vendar smo težko pričakovali dneva, ko smo se vrnili domov. Želim, da bi še velikokrat preživelata take počitnice. Zelo smo hvaljeni naši družbi, ker nam jih je onogačila.

Kos Anica, V.b razred

omivši se v vodo
vse napisal na vodo
čim je bil id zlitati
vsi vodili črno vodo

ČRNO VODO 3. AVGUST

ČRNO JEZERO NA "KACENFOHU"

Bili je poleti.Radi smo se kopali,toda bazengi stojo se naveličali.Vabil nas je domači potok.Pošlušali smo njegovo žuborenje.Gločili smo,kako lepot sp. je bleščal v soncu.Crnovje,ki jo je obdajalo in se sklanjalo nad njim.Radi bi se kroviti smo potok zajezili.Zgrajili smo precej visok zid.In nastalo je pravo jezerce.Uspela smo se zelo veselili.Kopali smo se v njem,skakali v vodo in plavali na vse načine.Zaželeli smo si še veselja.Napravili smo čoln.Na njem se je svetil napis "Gusar".Ker en sam čoln ni začestoval,nam je neka žena podarila staro kopalno kad.Bili smo zelo veseli.Cele dneve smo prebili na našem jezeru in veslali.Še slikali smo se.Nekoga dne proti večeru je pričelo narahlo deževati.Kar na enkrat je nočno zagrmelo in zabučalo.Ljudje so prihiteli iz hiš gledat,kaj se je zgodilo.Po grapi čez naše lepo jezerce je prihrunela povodenj.Čolne smo shranili,jezera pa ni več.

Jožko Mauri, IV.razred

KAKO SEM PREŽIVEL POČITNICE

Največ dni letošnjih šolskih počitnic sem preživel na Črni prsti.Gori sen bil z ramo,ki je bila oskrbnica koče.Ob lepem vremenu sem imel s Črno psti lep razgled.Na severni strani sem videl veliko visokih gora.Nad njimi se je dvigal naš najvišji vrh Triglav.Spodaj sem videl Bohinj z Bistrico,Srednjo vasjo in drugimi vasmi.Posebno lepo je bilo videti Bohinjsko jezero.Na naši strani sem videl Stržišče,svojo rojstno vas.Včasih sem nabiral planike in zdravilni encijah.Pomačal sem mani in naredil,kar mi je ukazala.Posebno doživetje je bilo,ko je prišla na Črno prst tudi naša stara mama,ki ima 70 let.Na Črno prst je prihajalo tudi veliko tujih planincev:italijanskih,francoskih,hollandskih in nemških.Kadar je bilo slabo vreme in mogla,ni je bilo dolgčas.

Igor Pajntar,II.razred

PARTIZANSKI ČASI

Tako pa še živino,
čeprav nas je milion samo,
zdahnili bi, da ne trpimo
z uporno, dvignjeno glavo!

Kajuh

MOJ ATA - KURIR

Zelo rad poslušam zgodbice o partizanih. Ata mi je pripovedoval zgodbico iz partizanskih dñi. Bil je kurir. Nosil je partizanom pošto. Bil je v Kosovelovi brigadji. Komandant Iztok mu je dal važno sporočilo. Moral ga je nesti v drugo brigado. Prišel je do ceste. Zagledal je Nence. Takoj je splezal na bljižnjo snreko. Dolgo je čepel na njej. Nato se je dolga kolona pretrgnala. Skočil je na tla. Nemci so ga videli. Ata je skočil v bljižnjo vodo. Hitro je splaval k vredeli. Ata je bil ves srečen. Poštovanec je srečno naveličali, so odšli. Ata je bil ves srečen. Poštovanec je srečno prinesel do brigade. Zvečer se je vrnil. S ponosom je povedal komandantru in drugim prijateljem, kako je ušel Nencemzelencem.

Aleksander Čufer, II. raz.

DOGODEK IZ NOB

"Ekega dne mi je mama povedala žalosten dogodek iz NOB. Partizani so imeli nad Oblokani skrivališče. V njem so se skrivali ranjene. Nekdo jih je izdal. Italijani so jih nepričakovanč napadli. Vsi partizani, razen enega, so se rešili. Tistega so ustrelili. Nato so mu odrezali glavo in jo nataknili na kol. Italijani so nosili glavo od Obloka do Podbrda. Spraševali so ljudi, če ga kdo pozna, a nihče ga ni. Tako so se Italijani velikokrat naščevali nad partizani.

Vinko Kos, III. razred

ČOKOLADA

Ko je bil tata še najhen, so nimo naše hiše vozili tovornjaki hrano za Nence. Nekoč v hraku je vozil tovornjak čisto počasi. Tata je nekaj časa tekel za njim. Nato se ga je oprijel in splezal nanj. Na tovornjaku je bilo vse polno zabojev. Tata je vzel enega izmed manjših in ga vrgel na cesto, nato pa še sam skočil. Ves vesel je tekel v hišo. Ko je odprl zaboj, je videl, da je poln čokolade. Naslednji dan je delil čokolado s pastirji na gmajni. Največji delež je dobil kurir Janez, ki jo je odnesel partizanom v bljižnji tabor.

Zgaga Roman, III. razred

BILA JE VOJNA

Naša dolina je trpala pod fašizmom 25 let. Zaredi prevelikega nasilja so se zavejni Slovenci zbiralni v gozdovih. Oč tam so napadali sovražnika. V gozdu naša našo vasico je taborila partizanska četa. Vsi so bili zelo žamišljjeni. Kovali so nekaj posebnega. Naenkrat vstane komandir, pokliče tva partizana in ju pošlje v dolino, da bi poizvedela, koliko fašistov je v bunkerju in kako so oboroženi. Vedela sta, da tega sara ne bosta mogla opraviti. Zato sta šla k terencu Janezu, to je bil moj oče, in ga poprosila, naj jima pomaga. Očo se je hitro odpravil po podatke. Partizanom ni bilo treba dolgo čakati. Kmalu se je oče vrnil, rovedal jima je, da je fašistov malo, oboroženi so dobro, a zelo bojaljivi. Partizana sta se zadovoljna vrnila v četo. Še isti večer se je četa partizanov ponikala po strvini hriba navzdol. Ko so se bunkerju dovolj približali, so opazili dva stražarja, ki sta ga stražila. Porazdelili so se tako, da ni mogel uiti niti en fašist. Bunker so razstrelili, fašistov pa razorečili in odpeljali s seboj.

Ivan Dakskobler, VI. maz.

KAKO JE MOJ OČKA ODŠEL V PARTIZANE

Neko nedeljsko popoldne julija leta 1943 se je pri sosedovih zbralno več moških. Med njimi je bil tudi moj očka. Pogovarjali so se o svojem skritem delu za partizane. Nenadoma so zaslišali brnenje nemških in italijanskih kamionov. Očka je pogledal skozi okno in zagleidal pred hišo polno Nemcev in Italijanov. Moški v sobi so se spogledali. Radi bi pogledali skozi okno, a je bilo že prepozno. Vse so peljali v Trst v zapore. Zasliševati so jih začeli naslednji dan. Moj očka je prišel na vrsto šele peti dan. Zmerjali so ga za bandita, ga tepli in mu grozili, da ga bodo poslali v Nemčijo. Moj očka se je potuhnil in je izjavil, da gre prestopeljno v nemško službo, češ da bo delal zanje in jim veliko kobil. Zvijača mu je odlično uspela. Nemci in Italijani so postali z njim zelo prijazni in mu ponudili cigarete. Poslali so ga domov in mu rekli, naj se javi na orožniški postaji.

Dah so mu prijavo, nekaj nasvetov in ga izpustili. Po prihodu domov se je očka nekaj dni skrival. Ko je dobil ugodno zvezo s partizani, se jim je priključil.

Zdenka Šorli, V.brazred

SREČAL SEM VOLKOVE

Miha je bil komandir kurirske postaje v Kočevju. Danes je že betežen straček z belimi brki. Med vojno je bil odločen borec za svobodo. Kadar ga obiščem, mi pripeveduje o svojih partizanskih doživljajih. Nekega dne mi je pripevedoval o svojem srečanju z volkovi: "Naša postaja je bila globoko v kočevskih gozdovih. Nekega mrzlega zimskega dne smo prejeli nujno pismo, ki ga je bilo treba takoj odnesti v neko partizansko enoto. Podal sem se na pot. S seboj sem vzel nekaj žgancev, zavitih v papir, da bi se na dolgi poti z njimi krepčal. Oprtal sem si nahrbtnik, vzel puško, municijo in bombe. Zunaj je brila ostra burja. Sneg, ki ga jo prejšnji dan pallo pol metra, se je počasi sesidal. Vedel sem, da moram izvršiti svojo nalogo. Neko temne slutnje so ne obhnjale. Imel sem občutek, da se morda ne bom vrnil živ. Res ni prijetno v takem času samemu v gozdu. Hodil sem že dolgo in si vtiral pot po sasneženi strmini. Nenadno sem zaslišal tuljenje volkov. Srh me je spreletel. Pravzaprav sem se bolj bal volkov kot Nemcov. Na stazi sem jih zaigadel. Tulili so. Oči so se jim svetile kot električne žarnice. Urno sem naperil puško in sprožil. Ob prvem strelu sem enega ranil. Sprožil sem še nekaj strel v živi volkovi so se slastno vrgli na pobite in jih začeli hrsgati. Oddahnil sem si in nadaljeval pot. Volkov ni bilo za nano, verjetno so se ustrašili strel v. Ko sem ^{se} podnevi vračal po isti poti, sem videl na kraju nočnega srečanja potoptan sneg in krvavo sled volkov."

Mojda Kos, VIII. razred

NAŠI NAJMLAJŠI PIŠEJO

Z OČETOM NA LOVU

Kadar prepevam: "Lisica je prav zvita zver", se spomnim, kako je bilo, ko sem šla z očetom na lov. S seboj sva imela psa. Ko sva hodila po gozdu, sva prišla do lisičjega brloga. Oče je najprej pregledal, koliko lukenj ima brlog. Ugotovil je, da ima dva vhoda in izhoda. Pri vhodu sva ostala jaz in pes, pri izhodu je čekal oče z napolnjeno puško. Čez nekaj časa je počil strel in že sem videla mrtvo lisico. To je bil moj najlepši doživljaj. Prepričala sem se, da je lovec včasih še bolj prebrism kakor lisica.

Alma Rogaš, II. razred

SLADKE BOROVNICE

Sem šolarček izpod Črne prsti, zato vam opišem dogodek, ki sem ga doživel ravno pod Črno prstjo. Šli smo nabirat borovnice na Kalarsko brdo. Bilo nas je kar precej. Prišli smo visoko pod podrte vojašnice in pričeli nabirati borovnice. Naenkrat so se nam prikazali biki, ki so se pasli na planini, ker so mislili, da bodo dobili sol. Mi smo se jih zelo prestrašili, ker so začeli mukati in hoditi za nami. Malo više je stala naša tovarišica in se nam na vse grlo smejala. Naenkrat se je ta smeh sprremenil v občutno vpitje, ker se je iz bližnjega grma prikazal velik bik in zamukaš. Tako je tudi ona bežala z nami. Domovе smo se vrnili skoraj s praznimi posodami.

Boris Pirih, III. razred

JANEZEK PREMIŠLJUJE

"Ob polletju sem imel v spričevalu iz slovenščine štiri. Zdaj ima eno in tri, torej skupaj tudi štiri. Ilo zakaj se potem mama jezi?"

Torkar Jožko, II. razred

JESEN

Minilo je poletje. V jeseni je bolj hladno. Dnevi se krajšajo, noči pa daljšajo. Prvi dan jeseni je enako-nočje. Jesen se prične 23. septembra. Kmetje pričnejo delati na polju. V sadovnjakih pobirajo dadje. V vinogradih trgojo grozdje. Drevje je pisano, listje odpada. Kmetje ga pobirajo za steljo živini. V jeseni si zimski zaspanci pripravljajo brloge. To so: medved, jež, jazbec, krt, polh. Za druge gozdne živali pa skrbijo lovci. Ptice selivke se selijo na jug. Sedaj ni več počitnic. Učenci zopet hodijo v šolo. V šoli se učijo.

Sonja Berginc, II. razred

KUŽA

Mi imamo kuža,
Borka mu je ime,
vsi ga imamo radi,
samo mama ne.

Urne noge ima,
za zajčken se podi,
kadar ga ujame,
se mu dobro zdi.

Anka Beguš, III. razred

- - - - - - - - - -

Vprašanje: "Katera pronestna sredstva vozijo nad gorami?"
Odgovor: "Turizen."

SPOZNAVAMO DOMOVINO IN TUJINO

18. OLIMPIJSKE IGRE

Desetega oktobra letos je zagorel v glavnem mestu Japonske, Tokiu, olimpijski ogenj in otvoril 18. olimpijske igre. Nad 6.000.-športnikov iz 95. držav se je zbralo v tem mestu, da bi se pomerili med seboj v športu. Tuji športniki iz Jugoslavije so sodelovali na prireditvah. Olimpijske igre izvirajo še iz dobe Starih Grkov, ki so prirejali v mestu Olimpiji športna tekmovanja. V času tekmovanj so zaustavili vse sovražnosti in vojne pohode, da bi lahko športniki v miru tekmovali. Zmagovalci so bili slavljeni kakor bogovi. Ko so Grčijo zasedli Rimljani, so tekmovanja prenehala.

Šele po približno 2000 letih je pred 70. leti zopet dal pobudo za njihovo obnovitev Pierre de Coubertin. Od takrat jih prirejajo vsaka štiri leta. Letos so bile 18. olimpijske igre moderne dobe. Prizorišče letošnjih olimpijskih iger Tokio je poleg glavnega mesta Japonske tudi največje mesto Azije, saj živi v njem 10 milijonov ljudi. Leži na vzhodni obali otoka Honšu, ki ga oblica Tiki ocean. Japonska je prva država sveta, ki je doživela atonsko bombaranje. 8. avgusta 1945 sta nad Hirošimo in Nagasakijem eksplodirali prvi atonski bombi. Pričetek letošnjih olimpijskih iger smo vsi težko pričakovali, kajti tudi naša država je poslala nekaj dobrih športnikov v Tokio. Na otvoritvi so se najprej predstavili vsi udeleženci z zastavo svoje države. Našo zastavo je nosil naš najboljši športnik Miro Cerar. Odlično so se uvrstili naši vaterpolisti in zasluženo dobili srebrno kolajno. Deseti dan prireditev smo bili zopet veselo presenečeni. Naš rokoborec Sinič je zmagal v srednji kategoriji in si priporil zlato medaljo. Rokoborec Martinovič pa si je isti dan v težki kategoriji prizoril bronasto medaljo. Ta dan smo imeli Jugoslovani že eno zlato, eno srebrno in eno bronasto kolajno. Proti koncu olimpijskih iger je nastopil naš najboljši športnik in največje upanje Slovenec Miroslav Cerar. Miro nas je najbolj razveselil, saj je sam osvojil dve kolajni. Ob zaključku 18. olimpijskih iger so se športniki poslovili z besedami: "Nasvidenje v Mehiki!"

ŽIVLJENJE V ŠOLI

POČASTILI SMO SPOMIN VELIKEGA PREŠERNA

V letošnjem šolskem letu smo že mnogo ur spoznavali velikega slovenskega pesnika Franceta Prešerna. Učencei osmega razreda smo se naučili vsak po eno Prešernovo pesem na pamet. Da bi pregledali svoje znanje in obenem dostojno počastili spomin našega pesnika, smo v soboto, 21. novembra priredili nekakšno razredno proslavo, na katero je prišel tudi tov. upravitelj. Razred smo okrasili in na tablo smo obesili Prešernove slike, poleg tega pa smo nanjo napisali še nekaj Prešernovih verzov, ki so nam najbolj všeč:

.... manj strašna noč je v črne zemlje krili,
kot so pod svetlinu soncem sužnji dnovi....

ter

" Žive naj vsei narodi,
ki hrepene dočakat dan,
da, koder sonce hodi,
prepir bo iz sveta pregnan! "

Učenka Majda je pripravljala o Prešernovem življenju in delu, vmes pa smo recitirali njegove pesmi. Glede na to da je bil to naš prvi poizkus, tako ponoviti snov, ki smo se jo naučili v šoli, se nam zdi, da je ura kar dobro uspela. Pohvalil nas je tudi tov. upravitelj. Dodali bomo še nekaj pesmi in 8. februarja priredili proslavo za vse učence naše šole.

Razredna skupnost VIII. raz.

Glavni urednik: Majda Kcs,

Odgovorná za tisk: Pavle Zgaga, Darinka Pajntar

Cena posameznemu izvodu 30 din.